

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०४१ सालको ऐन नं. १६

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

कम्पनी ऐन, २०२१ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: कम्पनी ऐन, २०२१ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “कम्पनी (तेस्रो संशोधन) ऐन, २०४१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. कम्पनी ऐन, २०२१ को दफा २ मा संशोधन: कम्पनी ऐन, २०२१ (यसपछि “मूल ऐन” भनिएको) को दफा २ को,—

(१) खण्ड (ख) मा रहेको “कम्पनीको शेयर खुला” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “कम्पनीको शेयर तथा डिवेन्चर खुला” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) खण्ड (घ) मा रहेको “वा नलिई” भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन् ।

(३) खण्ड (द) पछि देहायको खण्ड (द १) थपिएको छ:—

आधिकाधिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(द १) "धितोपत्र" भन्नाले कम्पनीले जारी गरेको शेयर, वोण्ड, डिबेन्चर, स्टक वा ऋणपत्रलाई सम्झनुपर्छ र सो शब्दले धितोपत्रको धरौटी-सम्बन्धी भर्पाई तथा धितोपत्रसम्बन्धी हक र अधिकारपत्रसमेतलाई जनाउँछ ।"

३. मूल ऐनको दफा ४ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ४ मा रहेको "र पब्लिक कम्पनी भए विवरणपत्र" भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन् ।
४. मूल ऐनको दफा ६ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ६ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (ग१) थपिएको छ:-
" (ग१) कम्पनीको उद्देश्य पूरा गर्न गरिने कामहरू,"
५. मूल ऐनको दफा १२ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा १२ को खण्ड (घ) पछि देहायको खण्ड (घ१) थपिएको छ:-
" (घ१) प्रिफरेन्स शेयरवालाले पाउने विशेषाधिकारहरू र"
६. मूल ऐनको दफा १३ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा १३ मा रहेको "पास गरी" भन्ने शब्दपछि "त्यस्तो हेरफेरबाट कम्पनीको कारोबार क्षेत्र र आर्थिक नतीजामा पर्ने असरको विवरण खुलाई" भन्ने वाक्यांश थपिएको छ ।
७. मूल ऐनको दफा १६ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा १६ को,-
(१) खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (ग१) थपिएको छ:-
" (ग१) शेयरवाला, कर्मचारी वा अरु कसैको लागि शेयर सुरक्षित गर्ने प्रबन्ध वा करार भएमा सो कुरा",
(२) खण्ड (घ) पछि देहायको खण्ड (घ१) थपिएको छ:-
" (घ१) सार्वजनिक रूपमा बिक्री गरिने शेयरको संख्या,"
(३) खण्ड (ङ) पछि देहायको खण्ड (ङ१) थपिएको छ :-
" (ङ१) नयाँ कम्पनीको हकमा संस्थापन कार्यमा भएको प्रारम्भिक खर्चको विवरण र सञ्चालन भइसकेको कम्पनीको हकमा पछिल्लो वासलात-को यथार्थ रूपरेखा",
(४) खण्ड (ण) पछि देहायको खण्ड (ण१) थपिएको छ:-
" (ण१) धितोपत्रको खरीद बिक्रीको व्यवस्था",
८. मूल ऐनको दफा २१ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा २१ को,-
(१) उपदफा (१) मा रहेको "भित्र" भन्ने शब्दपछि "सकेसम्म सबै दरखास्तवालाले शेयर पाउने गरी" भन्ने वाक्यांश थपिएको छ ।
(२) उपदफा (३) मा रहेको "सयकडा दुई" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सयकडा दश" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

९. मूल ऐनको दफा ५० क. मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ५० क. मा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ:-

“तर श्री ५ को सरकार वा सङ्गठित संस्थाले दफा ६४ को उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश (ग) बमोजिम सञ्चालक नियुक्त गर्ने भएमा यस दफाबमोजिम हुने मतदानमा मतदान गर्न पाउनेछैन ।”

१०. मूल ऐनको दफा ५७ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ५७ को,-

(१) उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छ:-

“(२) उपदफा (१) को म्यादभित्र वार्षिक साधारण सभा बोलाउन नसकेको मनासिव कारण खोली म्याद थपको लागि निवेदन गरेमा सम्बन्धित विभागले बढीमा ३ महीनाको म्याद थप गरी दिन सक्नेछ ।”

(२) उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थपिएको छ:-

“(३) उपदफा (२) को म्यादभित्र पनि कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा नबोलाएमा सो कुरा खोली कुनै शेयरवालाले दरखास्त दिएमा सम्बन्धित विभागले वार्षिक साधारण सभा गर्न लाउन सक्नेछ र सोबमोजिमको दरखास्त नपरेमा पनि उपदफा (२) मा लेखिएको म्याद गुज्रिएको दुई महीनाभित्र सो विभागले त्यस्तो सभा गर्न लाउनेछ ।”

११. मूल ऐनको दफा ६४ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ६४ को उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश (ग) को सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश (ग) राखिएको छ:-

“(ग) श्री ५ को सरकारले शेयर लिएको कम्पनीको हकमा सम्बन्धित विभागले र सङ्गठित संस्थाले शेयर लिएको कम्पनीको हकमा सोही संस्थाले शेयरको मोलको दामासाहीले हुन आउने सञ्चालकहरू नियुक्त गर्न सक्नेछन् ।”

१२. मूल ऐनको दफा ७० मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ७० को उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१क) थपिएको छ:-

“(१क) प्राइभेट कम्पनीको सञ्चालक समितिको बैठक एक वर्षमा कमिमा दुई पटक गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो बैठकको बीचको अवधि कमिमा चार महीनाको हुनु पर्नेछ ।”

१३. मूल ऐनको दफा १०२ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा १०२ को अन्तमा “त्यस्ता लेखा परीक्षकको पारिश्रमिक कम्पनीले व्यहोर्नु पर्नेछ” भन्ने वाक्यांश थपिएको छ ।

अधिकारिता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१४. मूल ऐनमा दफा १४२ क. थपः मूल ऐनको दफा १४२ पछि देहायको दफा १४२ क. थपिएको छ ।

“१४२ क. कम्पनी कानून परामर्श समिति: यस ऐनको कार्यान्वयनमा सम्बन्धित विभागलाई आवश्यक परामर्श दिन श्री ५ को सरकारले चाहेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी कम्पनी कानून परामर्श समिति गठन गर्न सक्नेछ । त्यस्तो समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार सोही सूचनामा तोकेबमोजिम हुनेछ ।”

१५. मूल ऐनमा दफा १४३ क. र १४३ ख. थपः मूल ऐनको दफा १४३ पछि देहायका दफा १४३ क. र १४३ ख. थपिएका छन् :-

“१४३ क. बोनस शेयर: कम्पनीले बोनस शेयर जारी गर्नु अगावै सम्बन्धित विभागलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी दिँदा सम्बन्धित विभागले कम्पनीलाई कुनै निर्देशन दिएको भए त्यसको आधारमा कम्पनीले बोनस शेयर जारी गर्नु पर्नेछ ।

१४३ ख. सहायक कम्पनीलाई ऋण: पब्लिक कम्पनीले आफ्नो सहायक कम्पनीलाई ऋण दिनु अगावै सम्बन्धित विभागलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी दिँदा सम्बन्धित विभागले पब्लिक कम्पनीलाई कुनै निर्देशन दिएको भए त्यसको आधारमा पब्लिक कम्पनीले सहायक कम्पनीलाई ऋण दिनु पर्नेछ ।”

१६. मूल ऐनमा दफा १४५ क. थपः मूल ऐनको दफा १४५ पछि देहायको दफा १४५ क. थपिएको छ:-

“१४५ क. धितोपत्रहरूको खरीद बिक्री गर्ने व्यवस्था: कम्पनीको धितोपत्रहरूको खरीद बिक्री धितोपत्र कारोवार गर्न मान्यता प्राप्त संस्था-मार्फत गर्नु पर्नेछ ।

१७. रूपान्तर: मूल ऐनमा जहाँ जहाँ “पास” भन्ने शब्द प्रयोग भएको छ, त्यसको सट्टा “पारित” भन्ने शब्द राखिएको छ ।

आज्ञाले,

धुववरसिंह थापा

श्री ५ को सरकारको सचिव

लालमोहर सदर मिति:- २०४१।७।२७।२

श्री ५ को सरकारको छापाखाना, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण ~~विमोचन~~ प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।